

ES arodbiedrību aktivitātes DA jomā

► 2021. X. Z. Antapsons, LBAS DA eksperts

ARODBIEDRU APTAUJA – kādas problēmas tagad

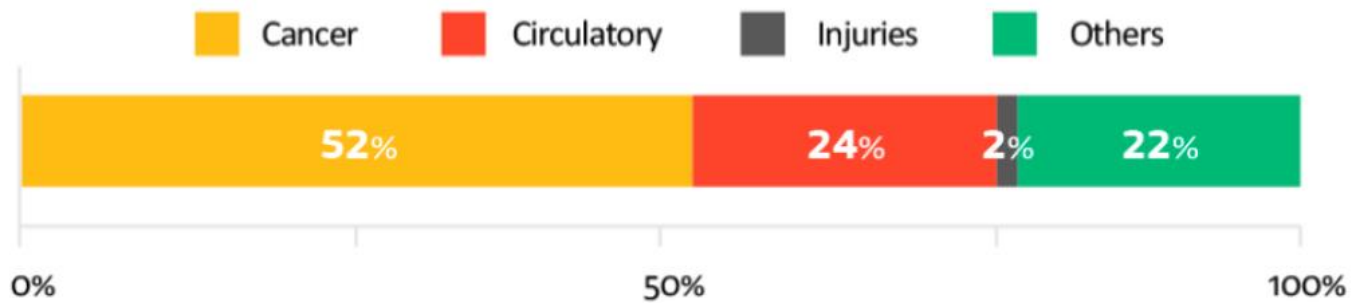
- Pandēmijas laikā = DA lomas pieaugums, agrāk zemāk, tagad 3. vietā pēc darba vietas un algas
- **Attālināta darba izdegšanas problēmas strādājot vienatnē = ES- 30%, LV – 20% darbinieku :**
- neregulārs darba laiks, neskaidras robežas starp darbu un privāto dzīvi,
- Jēdzieni «**darba vieta**» un «**darba drošība**» kļūst izplūduši – jāstrādā kur pagadās
- Problemātiska **darba vides risku novērtēšana** darba vietai vai veidam (privātās dzīves un mājojļa neaizskaramība)
- Darbinieks kļūst **atkarīgs no digitālām** ierīcēm, baidās atslēgties pat uz īsu brīdi
-

Problēmas -2

- **Tehnostress** izsauc darbiniekam **uzmanības trūkuma traucējumus**, viņi sajūt ka zaudē kontroli pār **darba saturu, tempu un grafiku**, kas rada paniskas bailes par darba izpildi.
- Izsauc **garīgu nogurumu**, apātiju, cinisku attieksmi, koncentrēšanās problēmas, psiholoģisku izdegšanu ... vajag psihoterapeita palīdzību
- Digitalizācija = vilks jēra ādā, nākotnē - darbinieku **totāla kontrole**, max darba intensifikācija
- -darbu programmās iestrādāti **kontroles sensori** – laika patēriņš, cik klikšķu darba izpildei, kāda intensitāte utt
- Apdraud darbinieku tiesības uz **veselīgu un drošu darbu**.
- Izaicinājums AB – Kā vienoties ar DD pret **pārmērīgu** darbinieku ekspluatāciju;
- Samazinās **VDI kapacitāte** (Slovēnijā < 27%), sadarbība ar AB vājāka,
- Valdību attieksme pret DA – Nepilnīga darbā bojā gājušo un NG statistika

Problem

Figure 3: Causes of work-related fatalities (%) in the EU⁵⁴

Source: "An international comparison of the cost of work-related accidents and illnesses", EU-OSHA 2017

ES stratēģiskais satvars par drošību un veselības aizsardzību darbā līdz 2027. gadam.

- 27 ES valstīs bija vairāk nekā 3300 darbā bojāgājušo un 3,1 miljons darbā notikušu nelaimes negadījumu. Katru gadu vairāk nekā 200 000 darba ņēmēju nomirst no arodslimībām
- **Apsprieda ES stratēģisko satvaru par drošību un veselības aizsardzību darbā līdz 2027. gadam.**
- Stratēģiskajā satvarā ir izmantota **trīspusēja pieeja**, iesaistot ES iestādes, dalībvalstis, sociālos partnerus un citas ieinteresētās personas, un tajā galvenā uzmanība pievērsta trim galvenajām prioritātēm:
 1. **paredzēt un pārvaldīt pārmaiņas** saistībā ar zaļo, digitālo un demogrāfisko pārkārtošanos;
 2. uzlabot ar darbu saistītu nelaimes gadījumu un slimību **novēršanu** un censties panākt **nulles pieeju** ar darbu saistītiem nāves gadījumiem;
 3. palielināt **sagatavotību** reaģēt uz pašreizējām un turpmākām veselības krīzēm.
- Kam **pievērst AB uzmanību**:
 - -Kopējā ar darbu saistīto negadījumu faktoru **statistikas apkopošana un analīze**,
 - % attiecība – kopā ar VDI un DVVI:

AB līdzdalība

- **ES** sociāli psiholoģisko risku **direktīvas** izstrāde;
- Kancerogēno vielu direktīvā panākt 50 vielu robežvērtību iekļaušanu;
- Pašnodarbināto iekļaušana DA normatīvos aktos;
- Azbesta Direktīvas modernizācija;
- Bioloģisko aģentu direktīvas modernizācija;
- Darbinieku iesaistīšana **nulles pieejā** ar darbu saistītiem nāves gadījumiem u.c ;

- **Darbinieku līdzdalība un kompetence** savas drošas un veselīgas darba vietas ierīkošanas procesā ar mērķi novērst sākumā minētās problēmas;
- Apmācība, speciālistu konsultācijas, pieredzes apmaiņa, šodienas seminārs

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība

✉ Bruņinieku ielā 29/31
Rīgā, LV – 1001

☎ Tālrunis 6 7270351, 6
7035960
Fakss 6 7276649

✉ E-pasts lbas@lbas.lv